

Trenger kapital for å bygge løsningen på havvinds «største problem»

Ved å kombinere vind- vann- og bølgekraft mener gründere de har funnet nøkkelen til lønnsomme havvindprosjekter. Det eneste problemet er at de mangler kapital.



Pål Norheim (t.v.) og Per Vatne har lang erfaring fra oljebransjen. De har i flere år jobbet med nye løsninger til den fremvoksende havvind-industrien.

Foto: **Sindre Hopland/Fædrelandsvennen**

Sindre Hopland

Oppdatert: 12 timer siden, 09.11.24

Kort oppsummert

- Gründere har utviklet en løsning som skal kombinere vind-, vann- og bølgekraft som skal skape lønnsomme havvindprosjekter.

- Selskapet Stationmar har brukt 25 millioner kroner på utviklingen av et annet produkt knyttet til flytende havvind, men trenger nå mellom 8 og 12 millioner kroner for videre fremdrift for det nye konseptet sitt.
- De har fått innvilget patenter i USA og Sør-Korea for sitt flytende havvind-konsept, men usikkerhet rundt rammebetingelser hemmer interessen fra større investorer på deres siste prosjekt.

– Tidlig neste år må kapital være på plass for å komme videre, sier Pål Norheim fra kjøkkenbordet sitt på Tangen i Kristiansand.

Det lokale selskapet Stationmar har i mange år jobbet med nye løsninger til havvind-industrien.

Med lang erfaring fra oljebransjen jobber oppfinner Per A. Vatne og daglig leder Pål Norheim med støtte fra en rekke lokale småaksjonærer med å utvikle det de mener vil løse lønnsomhetsproblemet innen havvind.

At det kan bli vanskelig å tjene penger på havvind har også påvirket gründerne som lager morgendagens løsninger for industrien – inkludert for Stationmar.

– Vi trenger bare å få gjennomført en ordentlig verifikasjonsprosess, sier Vatne.

Han og Vatne har kuttet kostnadene til et minimum, og jobber nå hjemmefra.

[Fædrelandsvennen](#) omtalte gründerne i 2022 da de jobbet med en løsning for flytende havvind. Siden den gang har interessen for å investere i teknologi knyttet til flytende havvind vært fraværende, mener Norheim.

Dette er både fordi kostnadene har eksplodert, men også fordi rammebetingelsene knyttet til utbygging oppleves som uklare.

Bølger, vannkraft og vind

NVE gikk [nylig ut og advarte](#) mot at det må til en «dramatisk teknologiutvikling» eller et kostnadsfall for å skape lønnsom havvind i årene som kommer.

Etter at Stationmar satt løsningen for flytende havvind på pause, utvikler de en installasjon de mener vil løse nettopp dette lønnsomhetsproblemet.

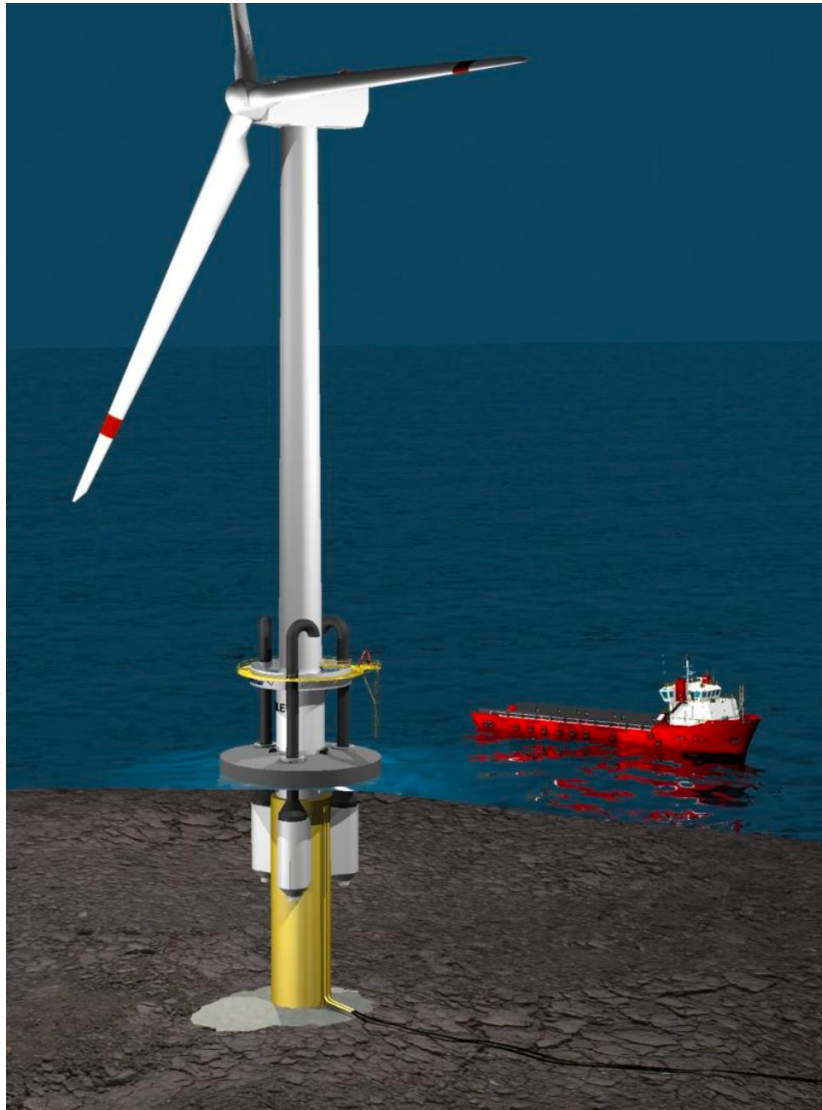
Målet er å bruke en bunnfast vindturbin søyle til å generere kraft også under vann i tillegg til selve turbinen.

Dette skal gjøres ved å bruke bølgekraftene til å løfte sjøvann opp til et vannmagasin som omslutter selve vindturbin søylen, og deretter lede vannet med 20 meter fallhøyde, i rør

ned til en turbin inne i selve søylen for vindturbinen, lik de som anvendes for velprøvde vannkraftverk på land.

På denne måten utnyttes vindkraft, bølgekraft og vannkraft i én og samme konstruksjon. Lykkes man med dette mener Norheim og Vatne at energiproduksjon kan dobles i tillegg til at man får mer forutsigbarhet ved å kunne produsere også når det er lite vind.

[Dagens Næringsliv](#) har også omtalt løsningen, også den gangen var gründerne på jakt etter kapital til prosjektet.



Slik ser den bunnfaste løsningen til Stationmar ut. Foto: **Stationmar**

Har brukt 25 millioner

Oppfinner Vatne jobbet i mange år under Bjarne Skeie, har et tjuetalls patenter i beltet, og er blant annet kjent for å ha utviklet Ramrig-konseptet i dagens HMH (tidligere MH Wirth).

Norheim har på sin side lagt bak seg en lang karriere i oljebransjen, deriblant 15 år som teknisk sjef i oljeservice- og boreselskapet Saipem.

Så langt har de brukt 25 millioner kroner på utvikling av konseptet til flytende havvind.

Nå er de avhengige av mellom 8 og 12 millioner kroner til å videreutvikle det bunnfaste konseptet, men også for å opprettholde patenter selskaper har fått innvilget og søker om.

– Vi har vel i snitt 60.000 i måneden bare i patentutgifter, sier Norheim som legger til at de siden forrige gang Fædrelandsvennen snakket med dem har fått innvilget patent i USA på løsningen for flytende havvind.

– Dette betrakter vi som en viktig milepel. I tillegg har vi fått patent i Sør Korea, som seiler opp som et stort marked for flytende havvind.



Per Vatne viser ved hjelp av en hjemmelaget modell hvordan Stationmar ønsker å revolusjonere havvindindustrien. Vatne har et 20-talls patenter med navnet sitt på, og er fremdeles svært engasjert når han beskriver løsningen. Foto: **Sindre Hopland**

Trenger svar på rammebetingelser

På spørsmål om ikke de store utbyggerne kunne være interessert i et slikt produkt, sier Norheim at de snakker med «alle», men at det trengs mer tydelighet fra myndighetene før noen vil ta risiko på gründerprosjekter.

– De fleste vegrer seg for å involvere seg for alvor, før man vet hva som skjer med tanke på rammebetingelser og når nye prosjekter kommer.

Han mener også at de er for små for de ordentlig store aktørene, og for store for mindre investeringselskapene med tanke på å følge opp investeringen. For hvis Stationmar klarer å gjennomføre en såkalt derisking-fase, så er neste steg å lage en pilot på 20 meters dyp.

Det vil koste i underkant av 100 millioner kroner, men Norheim mener at mye kan dekkes av støttemidler fra EU når man kommer til dette nivået.

Hvis kapitalen kommer på plass, så håper de å kunne teste installasjonen før utbyggingen starter for alvor i Nordsjøen.

Får ikke selskapet hentet friske penger i løpet begynnelsen av neste år, må Stationmar innstille virksomheten frem til markedet tar seg opp.

Publisert: lørdag 9. november 2024 kl. 18:40